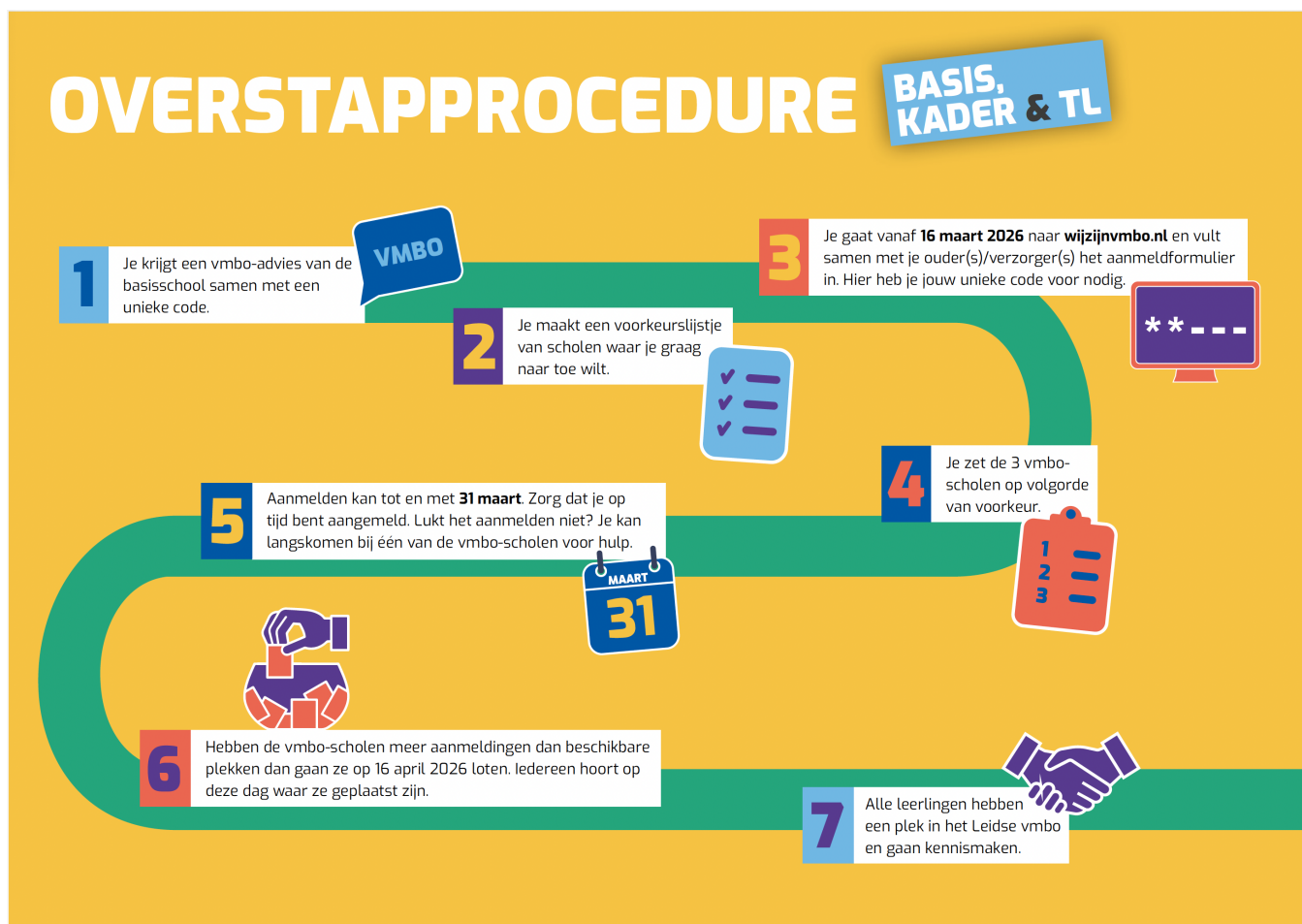

Leerkrachtenhandleiding Overstapprocedure vmbo Leiden Schooljaar 2025-2026

De in deze procedure gemaakte afspraken zijn alleen geldig in het schooljaar 25-26 voor plaatsing in de brugklas in het schooljaar 26-27.

Korte schematische weergave overstapprocedure

VOORAF	4
1. Werken met Onderwijs Transparant.....	5
1.1 Verplichte overdracht leerlinggegevens met OSO	5
2. Afspraken over advisering.....	5
2.1 Handreiking	6
2.2 Stappenplan voor advisering	6
3. Onderwijskundig rapport.....	6
4. Gelijktijdig aanmelden	7
5. Een passende plek voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte in het VO.....	7
5.1 Route Praktijkonderwijs (PrO), OPDC en LWOO	7
5.2 Tussenvoorziening en speciale onderwijsvoorzieningen in Leiden en omgeving	8
6. Loting	9
6.1 Loting en lotingslijsten	9
6.2 Plaatsing aanmeldingen na 31 maart en aanmeldingen buiten de regio	9
7. Hardheidsclausule: directe plaatsing.....	10
8. Positie van regioleerlingen bij overaanmelding	10

VOORAF

Deze handleiding is bedoeld voor leerkrachten, mentoren en contactpersonen PO, SO, SBO en (VS)O die betrokken zijn bij de overstapprocedure VMBO Leiden 2025-2026. De overstapprocedure is tot stand gekomen door een intensieve samenwerking van het Beroepscollege Leystede, Da Vinci College Lammenschans en Yuverta Oegstgeest en geldt voor alle aanmeldingen voor deze 3 scholen. Daarnaast is het samenwerkingsverband SWV VO regio Leiden nauw betrokken geweest om zorg te dragen voor leerlingen met een ondersteuningsbehoefte zodat de stappen in deze procedure aansluiten bij de afspraken rondom de aanmeldingen Lwoo, PrO en OPDC. In deze handleiding wordt de uitvoering van de procedure verder toegelicht. We hopen dat de informatie helpt om de overstap van leerlingen naar het voortgezet onderwijs zo goed mogelijk te laten verlopen!

Waar kun je terecht met vragen?

1. Bij vragen over de procedure kun je contact opnemen een van de contactpersonen van het VO. Deze kan de meeste vragen beantwoorden of gaat voor jou op zoek naar het antwoord. Aanbevelingen voor en opmerkingen over de procedure kun je ook aan deze contactpersoon doorgeven. Zij dragen er zorg voor dat het in de bestuurlijke evaluatie wordt meegenomen.
2. Vragen over Onderwijs Transparant worden grotendeels beantwoord in de handleiding van Onderwijs Transparant. Deze vind je in Onderwijs Transparant onder 'Help'. Mocht je er niet uitkomen, dan kun je bellen naar de OT helpdesk 088-2200777. Let er op dat de helpdesk alleen technische vragen beantwoordt.
3. Vragen over leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften kunnen gesteld worden aan het SWV Leiden. Zij zullen samen met jou de mogelijkheden in beeld brengen en zo nodig contact zoeken met collega's van de VO-scholen.

1. Werken met Onderwijs Transparant

Bij de uitvoering van de procedure wordt gebruik gemaakt van de webapplicatie van Onderwijs Transparant (OT). Dit digitale platform bestaat uit verschillende onderdelen die worden gebruikt bij de overstap van de basisschool naar het voortgezet onderwijs en bij de aanvraag van extra ondersteuning. Het gaat om de volgende onderdelen:

- Stappenplan leerlinggegevens invoeren
- Drempelonderzoek
- Onderwijskundig Rapport (OKR)
- Doorstroomtoets
- Cito Vaardigheidsniveau

In OT is een handleiding beschikbaar onder 'Help'. Er is ook een OT helpdesk ingericht voor technische vragen. Deze is te bereiken via 088-2200777 of via de mail info@otservicedesk.nl.

1.1 Verplichte overdracht leerlinggegevens met OSO

OSO is de enige digitale overstapservice die is goedgekeurd door het ministerie van OCW, de PO-Raad en VO-raad. Hierdoor kunnen scholen veilig overstapdossiers uitwisselen, waarbij de privacy van leerlingen gewaarborgd blijft. De OSO standaard voldoet aan de wettelijke criteria en is geïntegreerd in Onderwijs Transparant. Alle scholen zijn door hun bestuur verplicht gebruik te maken van OSO voor het digitaal overdragen van leerlinggegevens tussen het leerlingvolgsysteem en Onderwijs Transparant. Het gebruik van andere standaarden voldoet niet aan de wettelijke criteria op het gebied van beveiliging en privacy. Vo-scholen kunnen de gegevens van de leerling ophalen door het invoeren van de unieke code. Voor meer informatie over de afspraken rondom OSO kan contact worden opgenomen met het eigen bestuur.

2. Afspraken over advisering

Basisscholen geven met een schooladvies aan welk onderwijsniveau in het voortgezet onderwijs het beste bij een leerling past. Dit schooladvies is bindend. De doorstroomtoets geeft een meervoudig advies, met uitzondering van vwo. De wet stelt dat bij een hoger schooladvies op de doorstroomtoets het schooladvies omhoog moet worden bijgesteld. Alleen als een bijstelling niet in het belang van de leerling is, mag het schooladvies worden aangehouden. Wanneer er niet wordt bijgesteld, moet dat door de school worden gemotiveerd in het onderwijskundig rapport. De enige uitzondering hierop is bij een PrO-advies. Dit hoeft niet bijgesteld te worden.

Leerlingen met een meervoudig schooladvies mogen zich altijd aanmelden voor het hoogste van de twee onderwijsniveaus. Maar uiteindelijk bepaalt de school, in het belang van de leerling, op welk niveau de leerling wordt geplaatst. Het is wel zo dat bij een meervoudig schooladvies het hoogste niveau van het advies als bindend geldt indien er sprake is van een loting. Een leerling met een kader-gl/tl advies loot dus mee in hetzelfde lotingsbakje als een leerling met een gl/tl-advies.

De basisschool bespreekt het advies met ouders. Op 24 maart (wettelijk verplichte datum) moet het schooladvies zijn vastgesteld en vastgelegd in Onderwijs Transparant. Het dient voor 31 maart in Bron (Basisregistratie Onderwijs) te zijn geregistreerd.

2.1 Handreiking

Het schooladvies is gebaseerd op de ontwikkeling van een leerling in de basisschoolperiode. De basisschool kijkt hierbij onder andere naar aanleg en talenten van een leerling, leerprestaties uit het leerlingvolgsysteem voor begrijpend lezen en rekenen-wiskunde uit groep 6, 7 en 8 en kindkenmerken zoals concentratie, motivatie en doorzettingsvermogen van een leerling.

2.2 Stappenplan voor advisering

De basisschool kan de volgende stappen zetten om tot een advies te komen:

1. De doorstroomwet geeft aan dat alle leerlingen uit groep 8 tussen 10 en 31 januari een voorlopig schooladvies dienen te ontvangen. De meeste scholen zullen al in een eerder stadium een pré-advies formuleren en dat bespreken met leerling en ouders (bijvoorbeeld in groep 7). Leerlingen voor wie het pré-advies praktijkonderwijs of voortgezet speciaal onderwijs is, worden met toestemming van ouders besproken met het SWV Leiden om de overgang en de benodigde ondersteuning zo vroeg en zo goed mogelijk te organiseren.
2. De basisschool kiest de momenten van afname voor de doorstroomtoets in de eerste twee weken van februari. De basisschool bepaalt, in de hiervoor gestelde termijn, welke doorstroomtoets de school zal afnemen in groep 8 en vermeldt dit in de schoolgids.
3. Vóór de wettelijke datum van 24 maart geeft de basisschool aan ouders en leerlingen het definitieve schooladvies. De basisschool heeft uiterlijk 24 maart het schooladvies vastgesteld en vastgelegd in Onderwijs Transparant, door het onderwijskundig rapport definitief te maken. De leerkracht geeft alle leerlingen een uitdraai mee met daarop de 'Unieke Code' voor aanmelding in het VO.
4. Na dit gesprek wordt de leerling door de ouders aangemeld bij een school voor voortgezet onderwijs. Dit kan vanaf 16 maart (als er al een definitief advies is gegeven) door het aanmeldformulier op www.wijzijvmbo.nl in te vullen en een foto of scan van de unieke code toe te voegen. Alle leerlingen die zich aanmelden tussen 16 maart en tot en met 31 maart worden als gelijktijdig aangemeld behandeld.

3. Onderwijskundig rapport

De basisschool is wettelijk verplicht om voor iedere leerling die overstapt naar het voortgezet onderwijs een onderwijskundig rapport in te vullen en ouders goed te informeren over de inhoud daarvan. Ouders krijgen een afschrift van het onderwijskundig rapport. Zij hoeven het onderwijskundig rapport niet goed te keuren of te ondertekenen. Als ouders het niet eens zijn met de informatie die de school in het onderwijskundig rapport opneemt, dan hebben zij het recht om hun zienswijze in het rapport of in een aan het rapport te hechten bijlage kenbaar te maken.

Het kan zijn dat een leerling een sterk wisselende ontwikkeling laat zien. De basisschool kan dan altijd overleggen met het voortgezet onderwijs over het best passende onderwijsniveau en de mogelijkheden voor eventuele ondersteuning.

Het kan ook voorkomen dat er door een afweging van factoren een verschil is tussen de toetsgegevens uit het leerlingvolgsysteem en het schooladvies. In dat geval is het belangrijk dat de basisschool in het onderwijskundig rapport toelicht waarom zij in deze situatie tot een ander schooladvies is gekomen dan op basis van de resultaten verwacht zou worden.

4. Gelijktijdig aanmelden

Ouders hebben het recht om, als zij dit willen, bij het aanmeldproces meerdere schoolkeuzes op te geven. Het opgeven van meerdere schoolkeuzes in een volgordelijke voorkeurslijst staat gelijk aan het 'gelijktijdig aanmelden op meerdere scholen'. In de overstapprocedure op www.wijzijnmbo.nl staat beschreven hoe deze aanmeldingen worden verwerkt. Alle leerlingen wordt gevraagd om de scholen van het onderwijsniveau in een keuzevolgorde te plaatsen. De aanmelding gaat dan altijd in eerste instantie naar de eerste voorkeur.

5. Een passende plek voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte in het VO

Alle scholen voor voortgezet onderwijs bieden ondersteuning aan leerlingen die dat nodig hebben. Basisscholen kunnen op meerdere manieren informatie en advies vragen over de ondersteuningsmogelijkheden op het voortgezet onderwijs:

- De leerkracht of IB-er kan zelf contact opnemen met de desbetreffende V(S)O school.
- De leerkracht van de basisschool zoekt contact met de IB-er van zijn school. De IB-er kan contact opnemen met de begeleider passend onderwijs van het SWV Leiden als de vraag niet eenvoudig te beantwoorden is. De BPO-er bespreekt de vraag indien nodig binnen het SWV PO en VO.

Leerlingen die een advies krijgen voor een plaatsing in het reguliere vmbo kunnen zich aanmelden via de reguliere overstapprocedure via www.wijzijnmbo.nl

5.1 Route Praktijkonderwijs (PrO), OPDC en LWOO

Het testen van de leerlingen gebeurt deels op de basisschool en deels bij het SWV Leiden.

- Als de leerling in aanmerking komt voor PrO moet hiervoor een indicatie aangevraagd worden bij het SWV Leiden. Als de testgegevens bekend zijn, ontvangen de ouders en de basisschool hiervan een uitslagformulier. Op dit formulier staat of hun kind toelaatbaar is tot Praktijkonderwijs. Dit is nog niet de officiële verklaring. Deze wordt pas afgegeven na inschrijving bij een school voor Praktijkonderwijs.
- Als een leerling in aanmerking komt voor het OPDC is er een advies VMBO-LWOO Screening op het uitslagformulier nodig, afgegeven door het SWV Leiden. De leerling kan zich aanmelden bij één van de drie VMBO-LWOO scholen. De VO-school (stamschool) kijkt naar de ondersteuningsbehoefte; wat heeft de leerling nodig om succesvol te zijn in het VO? De VO-school maakt een afweging of ze de ondersteuning zelf kan bieden of dat de leerling start op het OPDC.
- Voor het advies VMBO-LWOO is geen indicatie vanuit het SWV nodig.
- De basisschool zet het advies op het adviesblad met de unieke aanmeldcode.

De basisschool vult een onderwijskundig rapport in, waarin het advies van de basisschool en de testgegevens staan vermeld. Het rapport wordt met de ouders besproken en ondertekend. Met het adviesblad en de unieke aanmeldcode dient de leerling aangemeld te worden bij het VO. Voor LWOO-leerlingen geldt dat zij de reguliere procedure volgen zoals aangegeven op www.wijzijnmbo.nl. Voor een PrO-leerling geldt dat deze zich rechtstreeks aanmeldt bij het praktijkonderwijs. Na toelating zal door de VO-school de verklaring PrO bij het SWV Leiden worden aangevraagd. Zodra de verklaring door het SWV is afgegeven, ontvangen de ouders hiervan bericht.

5.2 Tussenvoorziening en speciale onderwijsvoorzieningen in Leiden en omgeving

Naast reguliere vormen van voortgezet onderwijs kan er ook worden gekozen voor een tussenvoorziening of een speciale onderwijsvoorziening. We hebben in Leiden de volgende voorzieningen:

1. Voortgezet Speciaal Onderwijs: leerlingen die intensieve of speciale ondersteuning nodig hebben kunnen naar een school voor voortgezet speciaal onderwijs (VSO). Voor plaatsing op het VSO dient de VSO school een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) bij het samenwerkingsverband waar de leerling woont aan te vragen. <https://vsoleystede.nl/>

Tussenvoorziening

2. Internationale schakelklassen: opvangklassen voor leerlingen die kort in Nederland zijn waardoor ze de Nederlandse taal onvoldoende beheersen om te starten op een reguliere school voor voortgezet onderwijs. Na de ISK kunnen leerlingen doorstromen naar een reguliere school voor voortgezet (speciaal) onderwijs. <https://isk.davinci-leiden.nl/>
3. Orthopedagogisch Didactisch Centrum (OPDC)-> **geen rechtstreekse aanmelding vanuit het PO mogelijk**: een tussenvoorziening voor leerlingen die door een combinatie van problemen tijdelijk niet in staat zijn om onderwijs op een reguliere school voor voortgezet onderwijs te volgen. Het OPDC biedt onderwijs en ondersteuning aan deze leerlingen met als doel dat zij weer kunnen terugkeren naar een school voor voortgezet onderwijs. In principe starten alle leerlingen in eerste instantie bij een van de vmbo-scholen. <https://www.swvdedelta.nl/>

6. Loting

6.1 Loting en lotingslijsten

Als een school voor voortgezet onderwijs meer aanmeldingen heeft dan plaatsen, dan wordt er geloot. Kijk voor de afspraken hierover in de overstapprocedure vmbo. Hieronder wordt uitgelegd hoe de lotingslijst via de notariële trekking tot stand komt en wat de betekenis is van de lotingslijst:

1. Alle leerlingen nemen deel aan de loting op een specifiek onderwijsniveau bij overaanmeldingen. Door middel van een notariële trekking krijgen ingelote leerlingen een lotingsnummer. Er wordt geloot totdat alle beschikbare plaatsen gevuld zijn. Leerlingen die wel een eerste voorkeur voor de desbetreffende school en het desbetreffende niveau hebben maar niet een lotingsnummer hebben toegewezen zijn niet geplaatst op hun 1ste voorkeur.
2. Zo ontstaat per onderwijsniveau van de school voor voortgezet onderwijs een lotingslijst op volgorde van het lotingsnummer van de leerlingen die geplaatst worden.
3. Twee- of meerlingen kunnen zich, bij een gelijkwaardig basisschooladvies, desgewenst aanmelden op één aanmeldnummer. Als de school waar de twee- of meerling zich heeft aangemeld moet loten op dat onderwijsniveau, dan worden zij gezamenlijk in- of uitgeloot. Ouders kunnen dit aangeven op het keuzeformulier.
4. Leerlingen die niet geplaatst worden op hun 1ste voorkeur, worden geprobeerd te plaatsen op hun 2de voorkeur. Indien er nog steeds sprake is van meer leerlingen met een voorkeur voor deze tweede keuze op het betreffende niveau dan wordt er opnieuw geloot op precies dezelfde wijze als bij punt 1.
5. Ook hier ontstaat per onderwijsniveau van de school voor voortgezet onderwijs een lotingslijst op volgorde van het lotingsnummer van de leerlingen die geplaatst worden.
6. Indien de leerling wederom uitgeloot wordt dan zal hij altijd geplaatst worden op de opgeven 3de voorkeur.
7. De lotingslijst kan op verzoek van ouders op afspraak worden ingezien bij de betreffende school voor voortgezet onderwijs, ouders dienen zich hiervoor te legitimeren.

Indien de aanmeldingen passend zijn qua aantallen dan zal er niet geloot worden. Op dinsdag 7 april 2026 zal dit op de website www.wijzijnvmbo.nl gecommuniceerd worden.

6.2 Plaatsing aanmeldingen na 31 maart en aanmeldingen buiten de regio

Leerlingen die zich aanmelden na 31 maart kunnen alleen geplaatst worden op een VMBO-school als er na uitvoering van de loting nog plaatsen voor het desbetreffende niveau beschikbaar zijn. Leerlingen worden op volgorde van binnenkomst behandeld wat in kan houden dat een school alsnog vol zit gedurende de periode.

Indien de leerling na de 1ste voorkeur, een voorkeur heeft voor een school buiten Leiden dan kan dit aangegeven worden op het aanmeldformulier. Het is echter wel belangrijk om ermee rekening te houden dat de leerling dan valt in de procedure van de desbetreffende regio en de leerling door ouders daar nog zelf aangemeld dient te worden.

7. Hardheidsclausule: directe plaatsing

Als een school moet loten, dan loten alle leerlingen die zich hebben aangemeld voor dat niveau en toelaatbaar zijn, mee. Een VO school kan in uitzonderlijke situaties wel besluiten om een leerling buiten de loting te houden. Bijvoorbeeld omdat een leerling ernstig ziek is en niet in staat is om lang te reizen naar een school of er sprake is van veel extra externe ondersteuning in het gezin door kernpartners en oudere broers/zussen ook al op de betreffende school zitten. Dit heet directe plaatsing.

Het besluit tot directe plaatsing is de verantwoordelijkheid en het besluit van de betreffende VO school en kan dus ook verschillen per school.

- Een verzoek tot directe plaatsing (inclusief de benodigde stukken) dient uiterlijk op 1 maart 2026 door de betreffende school voor voortgezet onderwijs te zijn ontvangen. Het verzoek dient per e-mail of per post te worden ingediend.
- Bij het verzoek dient gemotiveerd te worden waarom de betreffende school voor voortgezet onderwijs de enige school is die hun kind passend onderwijs kan bieden. Bij het verzoek dient bewijsmateriaal te worden overgelegd waaruit de speciale ondersteuningsbehoefte blijkt. Dit kunnen medische gegevens zijn, testuitslagen of verklaringen van de basisschool. Ook de locatie van de woonplek kan hier een belangrijke rol spelen.
- De basisschool ondersteunt het verzoek en onderbouwt dit in een schriftelijke verklaring.
- Zo nodig wordt het verzoek door de directeur van de school voor voortgezet onderwijs (anoniem) besproken met één of meerdere van de volgende personen:
 - kernpartners (schoolarts, buurtteam, leerplicht, samenwerkingsverband);
 - de zorgcoördinator;
 - de afdelingsleider brugklas;
- De school voor voortgezet onderwijs besluit over de directe plaatsing.
- De school voor voortgezet onderwijs stelt de ouders uiterlijk op 12 maart 2026 schriftelijk op de hoogte van het besluit.
- De school voor voortgezet onderwijs stelt de collega's van de andere VO-scholen op de hoogte van het aantal directe plaatsingen inclusief reden (anoniem)

8. Positie van regioleerlingen bij overaanmelding

Voor leerlingen van buiten Leiden geldt dat zij net zoveel kans op plaatsing hebben als voor leerlingen uit Leiden. Er wordt geen onderscheid gemaakt op basis van woonplaats. Dit houdt in dat alle leerlingen die zich aanmelden bij een Leidse vmbo-school meegenomen worden in de procedure en gebruik kunnen maken van de door de schoolbesturen gegarandeerde plek. Dit houdt in dat er voor alle leerlingen die geplaatst willen worden op een Leidse vmbo-school op een van de scholen een plek zal zijn. Dit geeft geen garanties tot plaatsing op de school van eerste voorkeur.